

PALVELUSKOIRAT

Koiraharrastajien erikoislehti

www.palveluskoiraliitto.fi

6
2013

KOIRANOJAJAJAN
henkinen valmennus

PELASTUSHAUN SM-KOE
ja MM-karsinta

DOBERMANNEILLE
IPO MM joukkuepronssi

FH-KOE -
aliarvostettu laji?

TSEKINPAIMENKOIRA

on aktiivinen ja ketterä
TYÖKOIRA

Teksti & kuvat Mirja Konnu

Tsekinpaimenkoira eli Chodsky pes (CP) on vanha rotu, jonka juuret juontavat kauas historiaan. Sen tiedetään asutaneen Tsekin maita jo 1300-luvulla ja olleen ammattimaisesti jalostettu 1500-luvulla.

Nykyinen jalostusohjelma aloitettiin vuonna 1984 (1985) rodun kuollessa miltei sukupuuttoon. Nykyisin rodulla on jo useita kasvattajia. Jalostusohjelman aloittamisen jälkeen vuoteen mennessä 2009 oli syntynyt noin 3500 rekisteröityä pentua. Tällä hetkellä rodun kotimaassa olisi erään tietolähteen mukaan rekisterissä ja elossa noin 2500 koiraa. Tyypiltään tasapainoiset, hyvin sitkeät koirat vartioivat pihapiiriä, suojelivat isäntiensä omaisuutta ja autoivat karjan ajamisessa kokoon.

Tsekinpaimenkoira on keskikokoinen rotu, sen karvapeite on pitkä (5-12 cm) ja sään kestävä. Väritys on musta keltaisin merkein eli ns. "black and tan". Urosten säkäkorkeus on 52-55 cm ja narttujen 49-52 cm ja keskimääräinen paino vaihtelee 18-25 kg välillä.

Tsekinpaimenkoirat Suomessa

Ensimmäiset tsekinpaimenkoirat tulivat Suomeen vuonna 2009. Vuoden 2012 lopussa Suomessa oli noin kolmisenkymmentä rotunsa edustajaa. Vaikkei sillä ole FCI:n tunnustusta, se on Suomen Kennelliiton hyväksymä, joten koiran kanssa pääsee myös täällä harrastamaan, näyttelyihin ja kokeisiin.

Ensimmäinen Suomeen rekisteröity pentue syntyi heti vuoden 2013 alussa. Ennen sitä Suomessa oli syntynyt seitsemän urospentua, jotka rekisteröitiin kotimaahansa. Keväällä 2010 perustettiin Suomen Chodsky pes ry.

Yhdistyksen tavoitteena on koota yhteen kaikki oleellinen tieto rodusta, jota rodun kehitys, kasvatustyö sekä jalostus Suomessa jatkuisivat parhaalla mahdollisella tavalla. Suunnitellut ulkomuodolliset ja terveydelliset suositukset sekä vaatimukset luonteen osalta tähtäävät siihen, että rotu säilyisi käyttöominaisuuksiltaan tarkoitukseensa sopivana työ- ja harrastekoirana.

Ensimmäinen pelastuskoirajälki ja rauniotulos täällä kotirintamalla tuli tsekinpaimenkoiralle vuonna 2011. Saatuamme tarvittavat BH-tulokset kasaan rodun palveluskoirakoeoikeuksien anomista varten, laitomme anomuksen heti liikkeelle. Toiveenamme on saada rodulle viimeistään ensi kaudeksi pk-oikeudet. Kotimaassaanhan tsekinpaimenkoira on käyttö- ja palveluskoiriin kuuluva rotu, mutta koska FCI ei ole edelleenkaan hyväksynyt rotua rekisteriinsä, tulee palveluskoirien kilpailuoikeudet anoa erikseen.

Suppea geenipohja

Tsekinpaimenkoira on geenipohjaltaan hyvin suppea rotu, mikä asettaa haasteita jalostukselle. Suurimmat haasteet rodun keskuudessa ovat varmaankin korkea sukusiitosprosentti, kivespuutokset, lonkka- ja ehkä kyynärterveyskin. Rodun korkean sukusiitosasteen vuoksi myös autoimmuunisairauksia voi ilmetä.

Kovalla kasvatustyöllä, avoimuudella ja huomioimalla terveysongelmat rodun parissa voimme toivottavasti säilyttää rotumme kohtuullisen terveenä. Terveystietoja meillä on käytettävissämme todella vähän, koska rodun kotimaassaan terveystilastoja löytyy ainoastaan lonkkien osalta ja nekin puutteellisina. Noin 60-70 % koirista on tutkimattomia tai tuloksettomia, minkä lisäksi kirjatuista tuloksista löytyy myös jonkin verran E-lonkkaisia koiria.

Kyynäriä tällä rodulla ei ole juurikaan kuvattu eli niistä ei ole tutkittua tietoa saatavilla. Ei kuitenkaan pidä luottaa, että ne kaikki olisivat nollia puhtaita kyynäreitä. Saadaksemme todellista tietoa rodun terveydentilasta olisi todella tärkeää, että myös tuontikoirat rekisteröitäisiin Suomeen ja terveystiedot tilastoitaisiin.

Rotu on Suomessa hyvin nuori ja on saanut suosiota jopa pelottavan nopeasti. Kestää vielä pitkään ennen kuin kasvattajat löytävät kultaisen keskitien terveysasioiden, luonteen ja ulkonäön suhteen.

Aktiivinen käyttö- ja työkoira

On toivottavaa, ettei tsekinpaimenkoirasta tulisi ulkomuotonsa uhria vaan että rodun alkuperä ja käyttötarkoitus pidettäisiin harrastajien ja kasvattajien toimesta visusti mielessä. Rotuhan on kotimaassaan käyttö- ja työkoira eli rodun ominaisuudet mahdollistavat koiran käytön erilaisissa pelastus- ja palveluskoiratehtävissä.

Rodun nenäkäyttökyky on erinomainen, ja laumaviettinsä ansiosta se haluaa pitää lauman kasassa. Se sopii vallan mainiosti jälki- ja hakukoiraksi. Pelastuskoirana sillä on etuna myös näppäriä koko ja ketteryys. Suojelukoiraksi se ei olisi paras mahdollinen valinta aggression puuttumisen vuoksi, ja vaikka saalisvietillä pysyykin saamaan koetuloksia aikaisek-

Kesäkuussa 2013 tsekinpaimenkoiralle saatiin palveluskoirakokeisiin oikeuttavat tulokset kasaan.

Tsekinpaimenkoira on ketterä, miellyttämishaluinen ja helposti motivoitavissa tottelevaisuuteen.

Lokakuussa 2011 oli ensimmäinen Chodsky pes-leiri (kuvassa) johon osallistui jo silloin kahdeksan rotunsa edustajaa. Kesäkuussa 2013 pidettiin toinen rotuleiri Parikkalassa.

si, niin kilpailukäyttöön suojelussa löytyy sopivimpiakin rotuja kuin tsekinpaimenkoira.

Tsekinpaimenkoira on miellyttämishaluinen ja helposti motivoitavissa tottelevaisuuteen. Maastossa työntöä riittää itsenäiseenkin työskentelyyn ja jäljenajo on rodulla luontaista. Se on pehmeä, ohjaajaherkkä koira, jonka palkkaaminen on yleensä valian helppoa, sillä ne pääsääntöisesti leikkivät ihan mukavasti ja ovat ahneita ruon suhteen. Naksutin on oiva apuväline tsekinpaimenkoiraa kouluttaessa. Se tykkää olla kaikessa mukana, ja lapsiystävällisenä ja laumaan sidonnaisena koirana se on mitä mainiain perheenjäsen. Herkkähaukkuisuutta ilmenee jonkin verran.

Rotuamme verrataan usein saksanpaimenkoiraan, mikä on vertaus, jokamenee kyllä kaukaa ohi. Rotua harkitsevien kannattaa tutustua siihen henkilökohtaisesti sekä kotioloissa että harrastusten parissa, jotta saisi mahdollisimman kattavan kuvan koirasta, joka on paljon muutakin kuin "söpö". Kannattaa miettiä rotuvilintaa tarkkaan, ja jos edelleen päätytään tähän rotuun, niin sitten seuloa itselleen paras mahdollinen vaihtoehto.

Itse en vaihtaisi enää tällä hetkellä rotua, koska olen niin tykästynyt tähän sen "virheistä" ja puutteista huolimatta. Parempaa nelijalkaista ystävää ja harrastekaveria saa etsiä, vaikka rodun terveystilanne paljastuttuaan tuotti itsellenikin suuren pettymyksen. Voidaksemme säilyttää monimuotoisuutta rodun sisällä, ei pidä tuijottaa mihinkään yksittäiseen tulokseen vaan ajatella koiraa ja sen edustamaa rotua kokonaisuutena. Näillä eväillä menään, parhaamme tehkäämme ja toivotaan tulevaisuudesta parempaa.

Yhteenvetona voisi sanoa, että tsekinpaimenkoira on aktiivinen, laumaan sidonnainen ja ketterä, työkoiraksi sopivalla luonteella varustettu upea otus. Haittapuolena sillä on kapea geenipohja ja siitä johtuvat terveydelliset ongelmat. Rodun kohdalla olisi tärkeää tiedostaa suppean geeniperimän haitat, ja välttää samojen yksilöiden käyttöä jalostukseen useaan kertaan. Lisäksi on rodun tulevaisuuden kannalta merkittävää, ettei yksittäisten koirienkaan terveystuloksia pimitetä vaan kaikki mahdollinen tieto julistetaan.

KOTIMAISET JA LUONNOLLISET MAKUPALAT

EI LISÄAINEITA.
VAIN PUHDASTA MAKUA.

Täysin kotimaiset Hubert-makupalat valmistetaan paahtamalla ja kuivaamalla, **ilman lisä-, säilöntä- tai väriaineita**. Hubert-tuotteet sisältävät **vain ja ainoastaan yhtä ainesosaa: koirasi saa sitä, mitä etiketissä lukee**. Makupalamme tulevat kätevässä uudelleen-suljettavissa pusseissa. Hubert-tuotteet löydät ruokakaupan koiranruoka-osastolta!

KOTIMAISET PUHTAAT MAKUPALAT KOIRASI PARHAAKSI

Vain kotimaisia puhtaita raaka-aineita.

Luonnollista purekeltavaa koiran suuhygienian hyväksi.

Ei koirallei haitallisia säilöntä-, väri- tai lisäaineita.

BEST-IN

HUBERT®

Tutustu Hubert- ja Best-In-tuotteisiin: www.best-in.fi